

1. ความรู้เบื้องต้น

บทนิยาม

$z = a + bi; a, b \in \mathbb{R}$	
$i = \sqrt{-1}$	ถ้า $\text{Im}(z) = 0$ แล้ว z เป็นจำนวนจริง
$\text{Re}(z) = a$	ถ้า $\text{Re}(z) = 0$ แต่ $\text{Im}(z) \neq 0$
$\text{Im}(z) = b$	แล้ว z เป็นจำนวนจินตภาพแท้

สังยุคของจำนวนเชิงซ้อน

ให้ $z = a + bi$

สังยุคของ z เขียนแทนด้วย $\bar{z}$

$$\bar{z} = a - bi$$

สมบัติสังยุคของจำนวนเชิงซ้อน

1. $\bar{\bar{z}} = z$

2. $+, -, \times, \div$ กระจายได้

2.1 $\overline{z_1 \pm z_2} = \bar{z}_1 \pm \bar{z}_2$

2.2 $\overline{z_1 z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2$

2.3 $\overline{\left(\frac{z_1}{z_2}\right)} = \frac{\bar{z}_1}{\bar{z}_2}$

3. $\overline{z^n} = (\bar{z})^n$

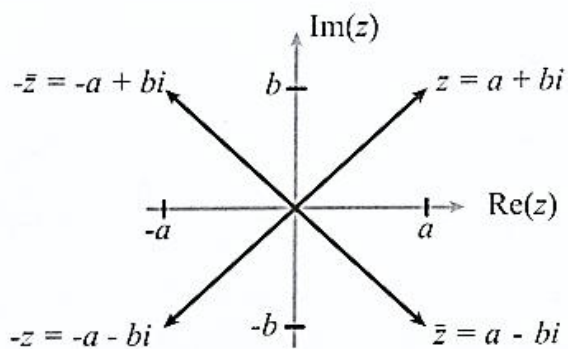
4. $\text{Re}(z) = \frac{z + \bar{z}}{2}$

$$\text{Im}(z) = \frac{z - \bar{z}}{2i}$$

5. $z\bar{z} = a^2 + b^2$

II. กราฟและค่าสัมบูรณ์ของจำนวนเชิงซ้อน

กราฟของจำนวนเชิงซ้อน

$$|z| = |\bar{z}| = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\therefore |z| \geq 0 \text{ เสมอ}$$

สมบัติค่าสัมบูรณ์ของจำนวนเชิงซ้อน

1. $|z| = |\bar{z}| = |-z| = |-\bar{z}|$

2. $\times, \div$ กระจายได้

2.1 $|z_1 z_2| = |z_1| |z_2|$

2.2 $|z^n| = |z|^n, n \in \mathbb{Z}^+$

2.3 $\left| \frac{z_1}{z_2} \right| = \frac{|z_1|}{|z_2|}$

★ 3. $|z|^2 = a^2 + b^2 = z\bar{z}$

Trick!!

$$|z_1 \pm z_2|^2 = (z_1 \pm z_2)(\overline{z_1 \pm z_2})$$

$$= |z_1|^2 \pm z_1 \cdot \bar{z}_2 \pm z_2 \cdot \bar{z}_1 + |z_2|^2$$

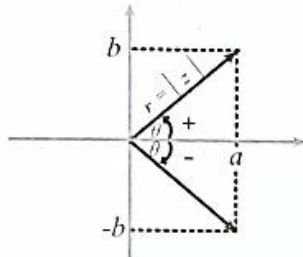
4. อสมการสามเหลี่ยม $2|z_1||z_2|\cos\theta$

4.1 $|z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$

4.2 $|z_1 - z_2| \geq ||z_1| - |z_2||$

III. จำนวนเชิงซ้อนในรูปเชิงขั้ว

บทนิยามและกราฟ

$$z = a + bi = r(\cos \theta + i \sin \theta) = r \operatorname{cis} \theta$$

โดย $r = |z|$ และ $\tan \theta = \frac{b}{a}$

ทฤษฎีบท

ให้ $z_1 = r_1 \operatorname{cis}(\theta_1)$ และ $z_2 = r_2 \operatorname{cis}(\theta_2)$

① $z_1 z_2 = r_1 r_2 \operatorname{cis}(\theta_1 + \theta_2)$

② $\frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1}{r_2} \operatorname{cis}(\theta_1 - \theta_2)$

③ $z^n = r^n \operatorname{cis}(n\theta)$

Ex จงหาค่าของ $(-1 + \sqrt{3}i)^5$

Sol $-1 + \sqrt{3}i = 2 \operatorname{cis} \frac{2\pi}{3}$

$$(-1 + \sqrt{3}i)^5 = (2 \operatorname{cis} \frac{2\pi}{3})^5$$

$$= 2^5 \operatorname{cis} \frac{10\pi}{3} = -16 - 16\sqrt{3}i$$

รากที่ n ของจำนวนเชิงซ้อน

ให้ $z = r(\cos \theta + i \sin \theta)$ รากที่ n ของ z คือ

$$z^{\frac{1}{n}} = r^{\frac{1}{n}} \left[\cos\left(\frac{\theta + 2k\pi}{n}\right) + i \sin\left(\frac{\theta + 2k\pi}{n}\right) \right], k = 0, 1, 2, \dots, n-1$$

ข้อสังเกต

① รากแต่ละตัวมีขนาดเท่ากัน

② ถ้านำรากแต่ละตัวมาเขียนเป็นเวกเตอร์ จะได้ว่าวงกลมจะถูกแบ่งออกเป็น n ส่วนเท่าๆ กัน

IV. การแก้สมการพหุนาม

ทฤษฎีบทสังยุคของรากของสมการ

สมการพหุนาม $P(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0$, $n \in \mathbb{I}^+$

และ $a_n, a_{n-1}, a_{n-2}, \dots, a_0 \in \mathbb{R}$ ซึ่ง $a_n \neq 0$

ถ้า $a+bi$ เป็นรากของคำตอบ แล้ว $a-bi$ เป็นรากของคำตอบด้วย